

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

**2008. évi beszámolójának
szöveges indoklása**

TARTALOMJEGYZÉK

1. Feladatkör, tevékenység	
1.1 Az intézmény adatai	3. oldal
1.2. Az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változások, a szakmai működés értékelése a jellemző mutatókkal.	3. oldal
1.3. Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, egyszerűsítési, takarékosági intézkedések, azok okai (jogszabályváltozás, stb.) és a gazdálkodásra, feladatellátásra gyakorolt hatásuk, az intézményhálózat és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések.	4 . oldal
2. Kimutatás a Hivatal 2008. évi főbb előirányzatainak alakulásáról, a vagyoni és pénzügyi helyzet elemzése	6 . oldal
2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása	7 . oldal
2.1.1. Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezők bemutatása	7 . oldal
2.1.2. A személyi juttatások előirányzata alakulásának bemutatása, létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása	7 oldal
2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása	8. oldal
2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása	9. oldal
3. Egyéb	10.oldal
3.1. A gazdálkodás és a vagyongazdálkodás összefüggései, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, a 2008. évben végrehajtott vagyonhasznosítások, a befolyt bevétel és felhasználása.	10. oldal
3.2. A költségvetési intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása	11. oldal
3.3. A költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek bemutatása, értékelése, helyzete	11. oldal
3.4. Az intézmény tulajdonosi/vagyonkezelői jog gyakorlása alá tartozó alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, gazdasági társaságok értékelése	11. oldal
3.5. A dolgozók lakásépítésének, vásárlásának támogatására fordított költsön összege, a kölcsönben részesítettek száma	12. oldal
3.6. Az Európai Uniós programok keretében elvégzett vagy megkezdett feladatok, az ezzel kapcsolatos ráfordítások	12. oldal
4. A költségvetési év gazdálkodásának általános értékelése	12. oldal

1. Feladatkör, tevékenység

1.1. Az intézmény adatai:

Név: Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
Törzskönyvi (PIR) azonosító száma: 307639
Honlapjának címe: www.koh.hu.

1.2. Az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változások, a szakmai működés értékelése a jellemző mutatókkal.

A Hivatal alaptevékenységeként elősegíti az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII.28.) Kormányrendeletben foglalt kulturális örökségvédelmi, sajtóigazgatási és filmszakmai feladatok ellátását, valamint ellátja a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. Törvény és végrehajtási rendeletei alapján meghatározott kulturális örökségvédelemmel kapcsolatos feladatokat.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium a Hivatal útján látja el a Világörökség Magyar Nemzeti Bizottsága titkársági feladatait, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság titkársági feladatait, a Mozgókép Koordinációs Tanács működésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat, továbbá gondoskodik az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága titkársági feladatainak ellátásáról.

A Hivatal elsőfokú hatósági-, és szakhatósági tevékenységét a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról szóló 308/2006. (XII.23.) Korm. Rendeletben megjelölt területi szervei útján, az ott meghatározott feladatkörben és illetékességgel látja el. Ezekben a hatósági ügyekben a Hivatal elnöke látja el a másodfokú hatósági jogkört.

Immár hagyománnyá vált az örökségvédelem eredményeit bemutató év végi kiállításunk, a „*MUSTRA 2008*”, amely betekintést nyújtott a hivatal sokrétű munkájába.

Sokan vannak ma Magyarországon, érintettek (műemlék-tulajdonosok, védett műtárgyak birtokosai, régészeti feltáráshoz kötelezett ingatlantulajdonosok és építetők) és közvetlenül nem érintettek, akik a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal neve hallatán legfeljebb valami állami intézményre gondolnak, amely engedélyez vagy tilt, előírások betartását kéri számon, akadályozza, lassítja, nehezíti a beruházást, építkezést, modernizálást.

A Hivatal vezetésének célja és feladata, hogy a nagyközönség elé tárja a munka azon oldalait is, amelyek egyébként többnyire rejtve maradnak. Kötelességének érzi, hogy épített és tárgyi kulturális örökségünk gazdagságát a jelen és a jövő számára megőrizze, védje egyúttal a közgondolkodást is ennek érdekében befolyásolja. Ezért jelentet meg tájékoztató füzeteket, információs leporellót, ezért működteti internetes honlapját, ezért értesíti rendszeresen a sajtót eredményeiről és gondjairól. Kiállításunk célja az volt, hogy a nagyközönség legalább bepillantást kapjon abba a sokszínű és sokirányú szakmai, tudományos, népszerűsítő, kapcsolatépítő és értékmentő munkába, amely a Hivatal és az örökségvédelem területén tevékenykedő más intézmények

összefogásával, a szakemberek és hivatalnokok együttműködésével évszázados előzményekre alapozva folyik.

Elsősorban a nagy hagyományokkal bíró műemlékvédelem területéről mutattunk be sikeres és eredményes példákat: kutatási eredményeket, állagmegóvási módszereket és eredményeket, restaurálásokat, helyreállításokat, újonnan védettség alá helyezett épületeket. Emellett felvillantottunk néhány részletet az év folyamán szervezett fontosabb rendezvényeinkről, köztük a Kulturális Örökség Napjairól, a Műemléki Világnapról és az Országos Kegyeleti Konferenciáról.

A feladatok eredményes megvalósításában fontos jelentősége volt, hogy a hivatal összes munkatársa nagy hivatástudattal, személyes áldozatvállalással vett részt benne.

1.3. Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, egyszerűsítési, takarékosági intézkedések, azok okai, (jogszabályváltozás, stb.) és a gazdálkodásra, feladatellátásra gyakorolt hatásuk, az intézményhálózat és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 2008. július 1-től hatályos új Szervezeti És Működési Szabályzatában meghatározott módon, részben átalakított, az elvégzendő feladatok hatékonyabb végrehajtását szolgáló szervezeti formában működik. Ez a szervezeti felállás részben az SzMSz elfogadását követően azonnal, részben – a KÖH rendelkezésére álló lehetőségek függvényében – fokozatosan állt fel és lépett működésben a 2008. év folyamán.

A szervezeti változtatások közül indokolt megemlíteni:

- az egységes Hatósági és Jogi Igazgatóság létrehozását, amely a hivatal egésze vonatkozásában látja el a jogi természetű feladatokat, feladata a jogszabályok szakmai előkészítő munkáinak összefogása is, továbbá az igazgatási feladatok körében elősegíti az egységes szemléletű jogalkalmazást, valamint Hatósági Irodája útján biztosítja a hatósági másodfokú jogkörében eljáró elnöki állásfoglalások, határozatok előkészítését;
- a hivatal működtetésében a teljes vertikumot (így például az informatikai háttérrel is) biztosító, megújított szerkezetű Gazdasági-Műszaki Igazgatóság megerősítését;
- a kárpát-medencei örökségvédelmi együttműködést is irányító-szervező Stratégiai Főosztály létrehozását, valamint
- a korábbi igazgatósági szerkezetéhez képest „tisztább” profillal működő Társadalmi Kapcsolatok Főosztállyal kapcsolatos változásokat.

Az elsőfokú hatósági munka ellátása függetlenségének biztosítása érdekében *közvetett* módon elnöki ellenőrzés alá tartozó szervezeti egységek közül

- lényegében nem változott a hét területi (regionális) iroda szervezeti felépítése, ugyanakkor mindenképpen fontos megemlíteni, hogy ezen irodák személyi feltételei között szerepel az állandó művészettörténész munkatárs jelenlétének

(a szervezetükön belüli) biztosítása, valamint a vezető-felügyelői rendszer kiépítésének előkészítése; továbbá

- a Koordinációs és Felügyeleti Főosztály létrehozása teljesen új szervezeti megoldást jelent az országosan egységes szakmai-eljárási szemlélet és gyakorlat kialakításában és folyamatos biztosításában.
- A további igazgatási feladatot ellátó egységek közül változatlan a Műtárgy-felügyeleti iroda, ugyanakkor az e feladatkörében önálló eljárási jogosultsággal bíró Nyilvántartási Iroda létrehozásával megerősítést kapott ez a minden örökségvédelmi munka alapjául szolgáló terület.

Az elnök által szintén közvetetten – az elnökhelyettes felügyelete alá helyezett módon – irányított szervezeti egységek jelentősebben átalakultak, szintén a fentebb említett tisztább működési profil biztosítása érdekében, illetve munkaszervezési megfontolásokból. Új szervezeti formában látja el a hivatal nemzetközi kapcsolataival, együttműködésével összefüggő feladatokat

- a Tudományos Nemzetközi Titkárság, amely munkájában - az új elnevezésének megfelelően - a korábinál is nagyobb hangsúlyt fektet ezen együttműködés tudományos igényeire és megalapozására;
- a feladatok átszervezésével létrehozott Védési Igazgatóság szervezeti egységei: az Inventarizációs osztály, a Védési osztály és a (de facto csak 2009-ben felállításra kerülő) Ellenőrzési osztály „strukturális hármassága” szintén a kulturális örökség értékei módszeres-tudományos számbavételének, védelme biztosításának és hiteles adatbiztosításának a garantálását szolgálja;
- a Műemléki Tudományos és Dokumentációs Központ tiszta profillal látja el a műemléki tárak-archívumok működtetését, a kutatási és a topográfiai feladatokat; ez esetben inkább megújított szervezeti felépítésről beszélhetünk.

További három egység – a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság Titkársága, a Világörökség Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága és a KÖH főosztályaként (igazgatóságaként) működő Magyar Építészeti Múzeum – esetében szervezeti változás nem történt.

Az új SzMSz hatályba lépése, a szervezeti átalakítás végrehajtása óta eltelt, nem túl hosszú időszak ellenére több rész-területen megállapítható, hogy valóban sikerült közelebb jutnia a hivatalnak az ezzel a lépéssel elérni szándékozott feladat(profil)-tisztítás és hatékonyság-növelés terén kitűzött céljaihoz. Minden bizonnyal még szignifikánsabb lehetne már ez a korai eredmény is, ha a szervezetfejlesztéshez az összes anyagi és személyi feltétel a szükséges mértékben és időpontban a hivatal rendelkezésére állt volna – e feltételek teljesülésére a megkezdett folyamatok fenntartásában és továbbvitelében a beszámolási időszakot követő (azaz a jelen) évben, években is elengedhetetlenül nagy szükség van, mégpedig oly módon, hogy kezdetekkor jelentkezett elmaradás pótlása és a továbbvitelhez szükséges eszközök egyidejűleg biztosítottak legyenek.

2. Kimutatás a hivatal 2008. évi főbb előirányzatainak alakulásáról, a vagyoni és pénzügyi helyzet elemzése

A hivatal **eredeti** költségvetési főösszege **2.796.500 eFt** volt, míg **módosított** előirányzata **3.544.822 eFt**-ra nőtt. A növekedés egyik lényeges eleme az előző évi **előirányzat maradvány**, amely önmagában **279.031 eFt**. A működési bevételek eredeti előirányzata **99.000 eFt**, amely **177.041 eFt**-ra emelkedett az év folyamán.

Többek között támogatásokat nyertünk a NKA-tól is a 2004. évtől új elemként megjelent műemléki gyorssegély ismét rendelkezésünkre állt 10 millió Ft összegben.

KIMUTATÁS

az intézmény 2008. évi főbb előirányzatainak alakulásáról ezer Ft-ban

	2007. évi tényleges teljesítés	2008. évi eredeti előirányzat	2008. évi módosított előirányza t	2008. évi teljesítés
Kiadások összesen:	3.161.940	2.796.500	3.544.822	3.305.068
Működési kiadások összesen:	2.914.281	2.537.900	3.123.735	2.931.720
Ebből: - személyi juttatások	1.471.509	1.382.400	1.517.570	1.422.275
- dologi kiadások	975.057	706.000	1.133.139	1.067.524
Felhalmozási kiadások összesen:	247.359	231.700	421.087	373.348
- intézményi beruházási kiadások	92.960	183.600	153.143	150.557
- központi beruházás	62.562		150.541	150.541
- felújítás	79.387	21.000	116.403	71.250
- egyéb intézményi felhalmozási kiadások	13.450	27.100	1.000	1.000
2007. évi tényleges maradvány				279.031
2008. évi tényleges maradvány				237.463
Bevételek összesen:				
Támogatás	2.841.370	2.645.600	2.907.261	2.907.261
Működési bevételek	140.046	99.000	177.041	175.570
Átvett pénzeszközök				
- működési célra	26.825	19.000	39.125	39.125
- felhalmozási célra	11.000		900	900
Egyéb bevétel	3.335	6.000	6.000	5.180
Pénzmaradvány igénybevétele	315.112		279.031	279.031
Létszám (fő):				
Engedélyezett létszám (35. űrlap 13.sor)	300			317
Átlagos statisztikai állományi létszám (35. űrlap 18. sor)	308			302
Tartósan üres álláshelyek száma (35. űrlap 17. sor)	4			6

2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

Az igazgatási költségvetés 2008. évi eredeti előirányzata 3.544.822 E Ft. A kiadási előirányzatokon belül arányát tekintve legjelentősebb 55,2 %-os a személyi juttatások és a kapcsolódó járulékok összege: 2008. évben a személyi jellegű kiadásokra jóváhagyott eredeti előirányzat 1.382.400 E Ft volt.

A módosított kiadási előirányzat aránya az eredeti előirányzathoz viszonyítva 126,7 %, az eltérés egyrészt az előző évi előirányzat-maradványból 279 millió Ft felhasználása, másrészt az év közben meghatározott feladatokra Kormány- és felügyeleti hatáskörben, a fejezeti kezelésű előirányzatokhoz rendelt feladatok ellátása érdekében végrehajtott 371 millió Ft-os átcsoportosításából, valamint 98 millió Ft többletbevétel előirányzatosításából adódik.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezők bemutatása

A 2008. évi kiadási előirányzatok az eredeti előirányzathoz viszonyítva jelentősen, 748 millió Ft-tal emelkedtek év közben. Az előző évi pénzügyi teljesítéshez képest a növekedés ennél lényegesen kisebb, 383 millió Ft-os volt. A kiadások pénzügyi teljesítése 144 millió Ft-tal, azaz 4,5 %-kal haladta meg az előző évi teljesítést. Előzőekből is következik, hogy a feladatok egy része nem volt a Hivatal eredeti költségvetésében tervezve, azokat évközi előirányzat-módosításból fedeztük.

2.1.2. A személyi juttatások előirányzata alakulásának bemutatása, létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása.

Az eredeti előirányzatokhoz képest a módosításokat alapvetően meghatározták az előző évről áthúzódó kifizetések hatásai, a korábbiakban jelzett szervezeti változások és az évközi kormányzati intézkedések.

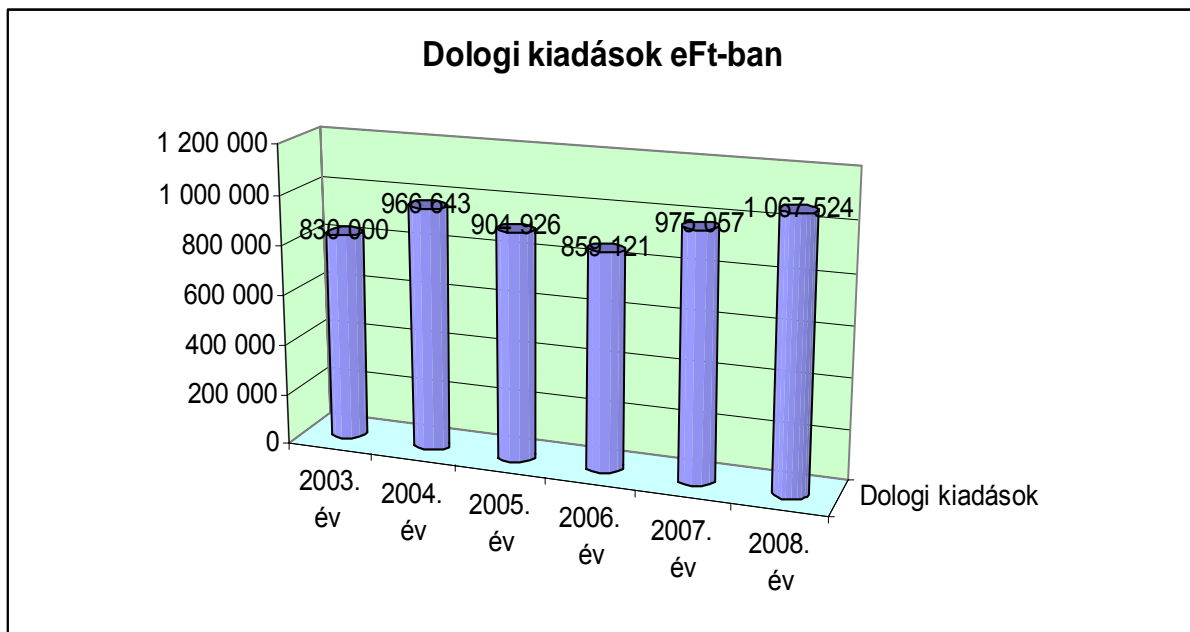
A személyi juttatások és járulékai eredeti előirányzata összességében 135. m Ft-tal, azaz 9,7 %-kal növekedett. A változás Kormány hatáskörben 127.500 E Ft volt, amely tartalmazta a 13. havi juttatás finanszírozásához kapcsolódó és a TÉR rendszer működtetéséhez biztosított keretet is. Ugyanakkor a dologi kiadások fedezetére a személyi és a járulék keretből kellett átcsoportosítanunk 44.801eFt-ot, hogy a működtetést biztosítani tudjuk.

A 2008. évi költségvetésben az engedélyezett létszám:

317 fő.

2.1.3. Dologi kiadások előirányzat változásának bemutatása

A Hivatal megalakulásával összefüggő létszámfejlesztés 2002-ben valósult meg és ebben az évben nőtt jelentősen a dologi kiadások nagysága is, míg elérte a 2003. évi szintet. Megfigyelhető, hogy 2007-re folyamatosan csökkentek a dologi kiadások, viszont jelentősen nőtt az év végi szállítói tartozások nagysága főleg közüzemi díjak és más dologi szerződésekből adódóan az év végi tartalékképzési kötelezettség miatt egészen 2006. évig. A 2007. évi teljesítés azonban jóval magasabb már a teljesítés 975.057 eFt, amelynek az a magyarázata, hogy a hivatalhoz került a Filmiroda, másrészt pedig az év utolsó két hetében csökkenteni kellett a maradvány összegét és főleg a közüzemi díjakat és egyéb dologi szállítói számlákat utaltuk át.

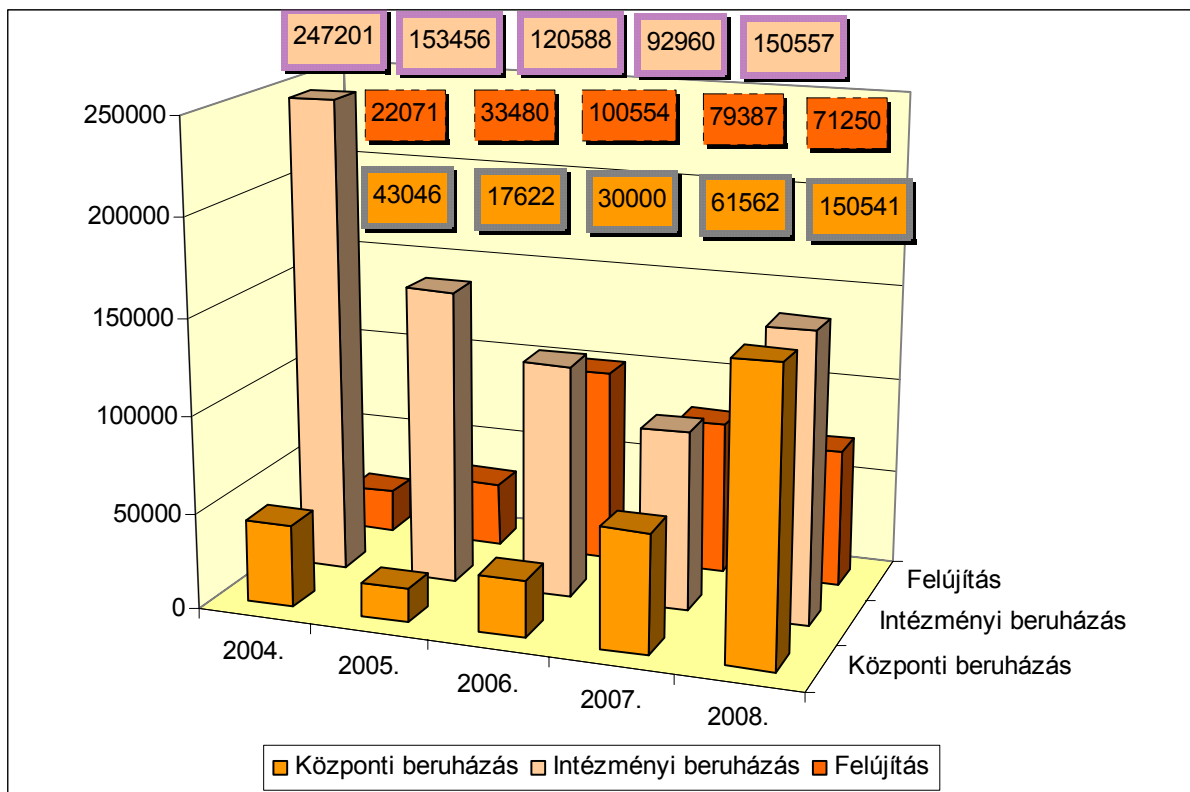
A dologi kiadások 2008. évben tovább nőttek 1.067.524 eFt, részben a fejezeti kezelésű előirányzatokból örökségvédelmi célokra kapott összegek dologi részével (pl.végveszélybe került műemlékek...stb.), részben pedig a konferenciák rendezvények és kiadványok fedezetére megpályázott összegekkel (NKA, nemzetközi szervezetek), és természetesen az előző évi maradvánnyal.

2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása

Az eredeti előirányzathoz képest a növekedés előző évi maradványból (20.000 eFt.), nemzeti sűrkeret felújításra központi forrásból (44.000 eFt) és a beruházási előirányzathból átcsoportosított összegből alakult ki.

	Eredeti	Módosított
	Előirányzat	
	Adatok eFt-ban	
Felújítás:	21.000.-	116.403.-
Intézményi beruházás:	153.000.-	126.643.-
Központi beruházás:	0.-	125.534.-
Beruházások áfája:	30.600.-	51.507.-
Felhalmozási kiadások összesen:	183.600.-	303.684.-

Az elmúlt évek folyamán egyre csökkent a beruházásra és a felújításra fordítható keret és jelentősen lecsökkent a teljesítés, ezek oka, hogy a működtetés biztonságát tekintettük elsődlegesnek.

Még 2008. évben részben még előző évi maradványból elkészült a hivatal elhelyezését szolgáló Szentháromság téri ingatlan felújítása. Áthúzódott 2009. évre a NKEB Fiumei úti és Farkasréti temető megjelölt síremlékéinek a felújítása (44.000,- eFt), a közbeszerzési eljárást még 2008. év végén elindítottuk. A hivatal Táncsics M. utcai székházában szerverszoba átalakítás és klimatizálás történt 4 m Ft értékben.

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és a vagyonsértés összefüggései, az intézményi vagyonsértésértékelése, a 2008. évben végrehajtott vagyonsértésértékelések, a befolyt bevétel és felhasználása.

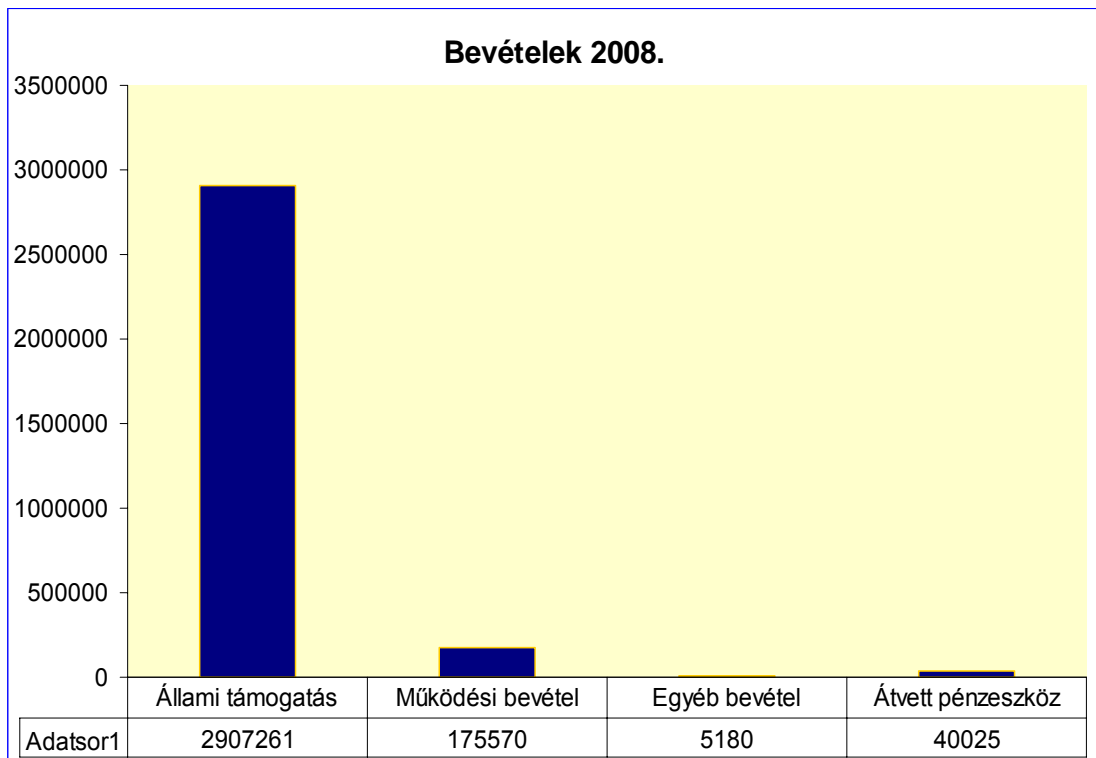
A KÖH a jogszabályok előírásai szerint gazdálkodott a kezelésébe, használatába adott kincstári vagyonsértéssel.

A tárgyévben az alábbi, jelentősebb beruházásokat aktiváltuk:

- immateriális javak: mentési meghajtó licenc, tűzfal, antivírus, spamszűrő szoftverek 3.605 eFt;
- ingatlanok: Budapest Szentháromság tér III. em.-i irodák felújítása, központi beruházási forrásból a Mihályi Döry kastély, a miskolci, szombathelyi, soproni, szegedi irodai célú ingatlanok részbeni felújítása 221.268 eFt;
- gép, berendezés, felszerelés: bútorok, irattároló polcok vásárlása, elavult elhasznált számítógépek, laptopok, nyomtatók, fénymásológépek cseréje 106.210 eFt;
- jármű és tartozékok beszerzése: 8 db használt többszáz ezer km-t futott jármű cseréje 41.265 eFt.

A befektetett eszközök állományának csökkenését egyrészt már javarészt nullára leírt számítás- és ügyvitel-technikai eszközök selejtezése miatti bruttó érték kivezetése (105.705 eFt), másrészt az értékesített gépjárművek bruttó állományi értékének kivezetése (17.915 eFt) okozta.

A saját bevételek esetében 2008. évben is kedvezően alakult azáltal, hogy Filmiroda jelentős saját bevétellel rendelkezett, természetesen az itt befolyt bevételt fel is használták a hatósági feladataik ellátásához. A vevő állomány tovább csökkent és a kockázat is. A mindössze 4,4 m Ft-os állomány csak néhány hónapos késedelemből és az év végi kiszámlázott bérleti díjából áll.

A diagram az állami támogatás, a működési bevételek és az átvett pénzeszközök arányait ábrázolja. Az állami támogatás 2.907.261 eFt, támogatás értékű bevétel 39.125 e Ft, a működési bevétel 169.159 eFt, a felhalmozási bevétel 5.180 eFt, az átvett pénzeszköz pedig 6.411 eFt volt 2008. évben.

3.2. A költségvetési intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása

A Hivatal 2008. évben vállalkozási tevékenységet nem folytatott.

3.3. A költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek bemutatása, értékelése, helyzete

A Hivatal 2008. évben a nem szervezett ki tevékenységeket a költségvetésből.

3.4. Az intézmény tulajdonosi/vagyonkezelői jog gyakorlása alá tartozó alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, gazdasági társaságok értékelése

A Hivatal 2008. évben részesedéssel már nem rendelkezett, mert átadta az MNV Zrt-nek.

3.5. A dolgozók lakásépítésének, vásárlásának támogatására fordított kölcsön összege, a kölcsönben részesítettek száma

Újabb kölcsön folyósítás nem történt, folyamatosan csökkent a tartozás állomány. A lakásépítés csekkszámmlára befolyt összegeket 2008. évben átvezettük a kincstári keretszámlára.

3.6. Az Európai Uniós programok keretében elvégzett vagy megkezdett feladatok, az ezzel kapcsolatos ráfordítások

Nem volt.

4. A költségvetési év gazdálkodásának általános értékelése

A Hivatal gazdálkodása során költségvetését egyensúlyban tartotta, a mindenkorli likviditását megőrizte és az államháztartás illetékes szerveinek időben és rendben befizette kötelezettségeit. A követeléseket beszedte, a gondjaira bízott kincstári javakkal legjobb tudása szerint gazdálkodott.

Budapest, 2009. április 15.

Dr. Mezős Tamás
elnök

Kiss Bander Mariann
gazdasági műszaki igazgató